



VIETNAM
AUSTRALIA
INTERNATIONAL
SCHOOL

Sáng kiến kinh nghiệm:

**GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG
CHO HỌC SINH QUA HOẠT ĐỘNG KỂ CHUYỆN**

Giáo viên: Nguyễn Thị Tươi

Cơ sở: Hoàng Văn Thụ

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

A. Đặt vấn đề:

Mỗi đất nước, mỗi quốc gia đều có một nền giáo dục khác nhau, điều này phụ thuộc vào nhiều yếu tố: con người, nơi sinh sống, đặc điểm vùng miền, ... nhưng theo nhận định chung thì một trong những yếu tố quan trọng tạo nên nền giáo dục thành công là vấn đề giá trị cốt lõi. Đó chính là mục đích cuối cùng của nền giáo dục. Xuất phát từ nhu cầu giáo dục thực tế, ta thấy rằng bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng vẫn chưa đủ, trẻ cần được rèn luyện các giá trị đạo đức để phát triển toàn diện và đương đầu với những thử thách mới trong cuộc sống. Hòa bình, tôn trọng, yêu thương, khoan dung, hạnh phúc, trách nhiệm, hợp tác, khiêm tốn, trung thực, giản dị, tự do, đoàn kết là 12 giá trị sống giúp học sinh khởi nguồn thành công.

12 giá trị này có thể lồng ghép vào trong chương trình học chính khóa và các hoạt động ngoại khóa, nhằm giúp các em vun đắp các phẩm chất tốt đẹp và nuôi dưỡng thái độ tích cực trong học tập và cuộc sống. Có thể có rất nhiều các phương pháp và biện pháp khác nhau để người giáo viên truyền đạt các giá trị cốt lõi đến với học sinh của mình. Ví dụ như: những hoạt động thể thao hay lễ hội thường niên với mục tiêu "xây dựng tình đoàn kết, khuyến khích cá nhân nỗ lực hết mình, tận tâm và kiên trì". Hay các cuộc dã ngoại nhằm "mở rộng hiểu biết của học sinh về thiên nhiên về thế giới xung quanh theo một cách thú vị mà đáng nhớ, đồng thời rèn luyện học sinh có những hành vi phù hợp nơi công cộng"... Hoặc thông qua các môn học giáo viên có thể lồng ghép vào đó những bài học nhẹ nhàng, sâu lắng... Nhưng một trong số những biện pháp mang lại kết quả thiết thực đó là hoạt động kể chuyện.

Chuyện kể nhất là những câu chuyện hay rất dễ lôi cuốn tất cả chúng ta. Nó làm cho chúng ta thoải mái, thư giãn sau một thời gian học tập, làm việc đầy mệt nhọc. Nhớ lại trước đây, tất cả chúng ta ai cũng đã từng nhiều lần vùi bố mẹ, ông bà thường xuyên kể cho nghe những câu chuyện đời xưa, những câu chuyện cổ tích hằng đêm để rồi cái hương vị của nó như ngấm vào chúng ta cho đến bây giờ. Hơn thế nữa, những câu chuyện hay mang tính giáo dục, triết lý ngắn gọn sẽ đọng lại trong người nghe cái ý nghĩa giáo dục như rèn cách làm người, rèn các giá trị sống rất nhẹ nhàng mà sâu lắng. Điều này đối với các em học sinh Tiểu học tác dụng lại càng nhiều và lâu dài hơn vì các em với lứa tuổi thơ ngây hồn nhiên, mẫn cảm ; rất dễ hay bắt chước làm theo các hành động, việc làm của các nhân vật chính có nhiều phẩm chất đáng quý: thường làm việc nghĩa, đem lại sự công bằng cho những người bất hạnh, đánh đổ cái ác, cái dữ, biết tôn trọng mọi người, có lòng chính trực, biết nỗ lực vươn lên trong cuộc sống... thì tác dụng của những câu chuyện đúng lúc, đúng tình huống khi đưa ra lại càng to lớn hơn rất nhiều.

Giống như Barry Lopez đã từng nói: “Những câu chuyện mọi người vẫn kể cho nhau nghe thường có những ảnh hưởng tích cực đến họ... Đôi khi để tồn tại, chúng ta cần một câu chuyện khích lệ hơn là cần thức ăn.”

Trong 12 giá trị sống này, tôi xin chia sẻ kinh nghiệm giáo dục giá trị tôn trọng, trung thực và đoàn kết.

B. Giải quyết vấn đề:

1. Cơ sở tâm lí học:

Học sinh tiểu học với lứa tuổi hồn nhiên trong sáng, các em rất dễ tưởng tượng và tin theo các nhân vật trong các câu chuyện kể. Đặc biệt các em rất thích nghe kể chuyện nhất là các câu chuyện cổ tích hay, giáo dục cách làm người; các câu chuyện lịch sử về các danh nhân, các nhân vật lịch sử anh hùng của dân tộc và nữa các câu chuyện có thực đang diễn ra trong đời sống thường ngày nói về các người tốt, các nhân vật điển hình,... Tất cả những câu chuyện đó luôn làm cho các em thích thú theo dõi say mê và để lại trong các em những tác dụng hết sức tốt đẹp, rất có lợi về cách làm người, về rèn các giá trị cốt lõi bổ ích cho các em học tập.

2. Cơ sở thực tế:

a. Thực tế giáo dục:

Trong thực tế, để giáo dục học sinh phải có tinh thần đồng đội, phải biết đoàn kết, chơi với bạn phải chí tình... Nếu người giáo viên chỉ nói suông, chỉ nêu ra những việc phải làm, nên làm thì chắc chắn tác dụng sẽ không đọng lại trong học sinh bao nhiêu mà thay vào đó người giáo viên kể cho các em một câu chuyện như: “ Lưu Bình, Dương Lễ” rồi phân tích cho các em thấy nhờ đâu mà Lưu Bình đỗ đạt cao, trở thành một vị quan to hơn cả Dương Lễ? Thì lúc này chắc chắn học sinh sẽ cảm nhận và nhớ sâu sắc nhiều hơn rất nhiều. Hoặc câu chuyện “Bó đũa” để thấy sức mạnh của đoàn kết, hay câu chuyện “Sức mạnh đoàn kết vững chãi của bầy ngỗng” để thấy rằng trong tự nhiên, nếu không có tinh thần đoàn kết, sống vì tập thể thì chắc chắn sẽ không vượt qua những khó khăn, thử thách.

Với các chuẩn mực đạo đức khác như tình bạn cần phải ân cần giúp đỡ nhau trong mọi hoàn cảnh người giáo viên cũng có thể kể cho các em nghe những câu chuyện: “Hai người bạn vào rừng“...

Bài học về lòng trung thực là câu chuyện chưa bao giờ cũ, thậm chí trong cuộc sống hiện nay điều đó lại còn là một câu hỏi lớn. Sống trung thực đồng nghĩa với hy sinh, can đảm, trả giá, thậm chí đôi khi còn chịu nhiều thiệt thòi, mất mát. Thật khó để giáo viên khơi dậy và nhắc nhở học sinh lòng trung thực. Nhưng nếu giáo viên kể cho học sinh nghe câu chuyện “Lão ăn xin và chiếc nhẫn” để học sinh thấy rằng: cuộc sống còn nhiều điều ý nghĩa hơn là việc chỉ lo được gì và mất gì? Người trung thực trước mắt có vẻ thiệt thòi nhưng những cái mà họ nhận được luôn lớn hơn mong đợi, đó là sự tin tưởng của mọi người. Chắc chắn học sinh sẽ khắc sâu kiến thức hơn.

Hoặc để giáo dục học sinh phải biết tôn trọng mọi người, giáo viên có thể kể câu chuyện “Cậu bé và chú chó con” để học sinh cảm nhận sâu sắc và biết tôn trọng người khuyết tật....

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

b. Thực tế việc học kể chuyện ở nhà trường:

Ở tiểu học, hầu như tất cả các em đều mong chờ được nghe kể chuyện và do đó các tiết kể chuyện luôn được các em chờ đợi, đón nhận chăm chú theo dõi như nuốt lấy từng lời của các thầy cô và say sưa dõi theo các tình tiết, chi tiết của câu chuyện. Các em sẽ vui buồn theo sự buồn vui của nhân vật chính và những cảm xúc này của các em sẽ biểu hiện rất rõ qua cử chỉ, qua sự thể hiện trên khuôn mặt của các em. Có nhiều em còn mỉm cười hoặc bật khóc thật sự trước những may mắn, rủi ro của nhân vật các em yêu. Thế nên, sự lắng đọng hay tác dụng giáo dục của các câu chuyện kể đối với các em về nhiều khía cạnh để giáo dục cái tốt, cái hay rất là to lớn.

Hiện nay, trong chương trình tiểu học, hàng tuần các em chỉ được học kể chuyện một lần chính khóa và đa số các thầy, các cô chưa thật sự đầu tư cho phân môn kể chuyện.

c. Một số biện pháp để hoạt động kể chuyện gây được hứng thú và đạt hiệu quả giáo dục cao cho học sinh.

- Trong thực tế, để giảng dạy tốt bộ môn này, người giáo viên cần có một sự chuẩn bị đúng mức, hiểu và nắm kỹ nội dung, diễn biến các sự việc trong câu chuyện. Ngoài ra, người giáo viên còn phải có một ”sự nhập vai” như một diễn viên thể hiện đúng từng tính cách của các nhân vật qua cử chỉ, lời thoại,... Có làm được như vậy thì câu chuyện mới gây sự tò mò và thích thú ở các em.

- Việc giúp các em tự thể hiện đúng các nhân vật trong câu chuyện cũng như kể lại câu chuyện cũng là một bước hết sức quan trọng và cần thiết để khắc sâu thêm những gì mà các em đã thấm thấu, sau khi được nghe thầy cô kể. Trong những lúc này, nhiều em đã có sự sáng tạo bất ngờ qua trí tưởng tượng ngây thơ của mình. Những khi đó, các thầy, cô cần có sự ngợi khen đúng mức và động viên kịp thời để khích lệ và làm gương cho những em khác noi theo học tập.

- Ngoài giờ kể chuyện chính khóa hàng tuần, người giáo viên cũng cần phải biết tích lũy nhiều câu chuyện vui, chuyện ngụ ngôn, chuyện cổ tích có dung lượng ngắn, phù hợp với thời gian và chuẩn kiến thức kỹ năng cần giáo dục mà thể hiện đúng lúc kịp thời vào những khi các em sắp ra chơi hay chuyển tiết hoặc trước lúc ra về cũng là một sự thư giãn thích thú bổ ích, có ý nghĩa giáo dục rất thiết thực, sát sườn và đó cũng chính là một lực hút không nhỏ để khích lệ các em đến trường học tập hình thành nên các kỹ năng như chúng ta mong muốn. Đây cũng chính là một biện pháp giáo dục rất phù hợp với các em ví như “mưa lâu dần cũng thấm”.

- Việc tập cho các em trực tiếp kể lại câu chuyện hay đóng vai diễn lại nội dung câu chuyện cũng là một việc mà các thầy, cô đã và đang làm cũng giúp cho các em hiểu và nắm vững hơn nội dung ý nghĩa giáo dục của câu chuyện. Tuy vậy, muốn làm tốt nội dung này, theo chúng tôi các thầy cô cần chuẩn bị thật kỹ các bước tiến hành như nên chọn: Ai có khả năng diễn được vai nào? Ai là người đọc lời dẫn chuyện? Các cử chỉ và lời thoại sao cho phù hợp để khi tiến

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

hành câu chuyện được trình bày như một vở kịch hay, nhẹ nhàng mà sát với nội dung vốn có của nó. Tóm lại, để làm tốt nội dung này các thầy cô được ví như một “ đạo diễn “ giỏi: Phân vai và chỉ đạo các công việc để học sinh diễn cho nhẹ nhàng, tự nhiên mà phù hợp.

- Việc quản lí lớp sao cho thật kĩ để giúp học sinh góp ý thảo luận sâu cũng là một việc cần làm tốt, làm kĩ ngõ hầu giúp các em thấy được các mặt mạnh, mặt còn hạn chế mà phấn đấu hay khắc phục. Để làm tốt việc này, người giáo viên cần chuẩn bị kĩ một bảng phụ nhỏ ghi rõ các nội dung cần góp ý như:

- Câu chuyện bạn vừa kể đã đúng chủ đề hôm nay yêu cầu chưa?
- Các chi tiết bạn kể có đúng không?
- Giọng kể và cử chỉ của bạn thế nào?
- Bạn có nêu đúng ý nghĩa, nội dung câu chuyện không?

Có làm được như vậy mới giúp học sinh dễ dàng góp ý, xây dựng và thảo luận kĩ hơn những gì mà chúng ta mong muốn, yêu cầu.

- Các câu chuyện được lấy từ đâu? Và kể lúc nào cho phù hợp? Muốn trả lời tốt các câu hỏi này giáo viên cần sưu tầm nhiều câu chuyện theo từng loại như: Truyện cổ tích, truyện kể lịch sử đất nước, địa phương, truyện ngụ ngôn, truyện vui, truyện người tốt việc tốt có thực,... Tất cả những câu chuyện này có rất nhiều trong truyện cổ tích Việt Nam và truyện cổ các nước lân cận, hay truyện cổ của các dân tộc trong nước hoặc qua sách báo, phim ảnh, ti vi... Hoặc những mẫu truyện ngắn trong “Hạt giống tâm hồn”, “Những tâm hồn cao thượng”, “Chicken soup for the soul”... Tất cả các câu chuyện được tích lũy từ các nguồn nêu trên, người giáo viên cần có một cuốn sổ tay ghi rõ tên các câu chuyện đó theo từng loại để linh hoạt kể vào các lúc như trước khi ra chơi, lúc nghỉ trưa, hoặc trước lúc ra về; lúc chuyển tiết, những lần sinh hoạt ngoại khóa ...

Tất cả những việc nêu trên nếu người giáo viên chuẩn bị và làm kĩ thì sẽ giúp các em hưng phấn, tích cực và rất ham thích đến trường để học tập hăng say vì các em tin chắc rằng mình sẽ được nghe nhiều câu chuyện hay, bổ ích, khi đến lớp.

6. Hiệu quả của kinh nghiệm:

- Trong thời gian tiến hành việc vận dụng các câu chuyện kể đúng chủ đề, đúng thời điểm thích hợp của thực tế giảng dạy, tôi nhận thấy không khí trong những giờ học trở nên sôi nổi hơn, học sinh rất tích cực, các em chuyển từ thụ động sang chủ động chiếm lĩnh kiến thức, thích thú với những hình thức học tập mới lạ. Ngoài ra những kĩ năng sử dụng của các môn học trong giao tiếp của các em phát triển vượt bậc. Những học sinh giỏi thì ngày càng tự tin năng động, có trách nhiệm cao trong việc học tập còn những học sinh thụ động thì trở nên tích cực hơn, bắt đầu biết chia sẻ, hợp tác với các bạn để hoàn thành một hay nhiều nhiệm vụ học tập.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

- Về phía bản thân tôi, tôi cảm thấy nhẹ nhàng hơn, không còn mệt mỏi khi truyền thụ kiến thức cho học sinh. Vì kiến thức được các em tiếp thu một cách chủ động tích cực, hưng phấn sau khi đã được nghe qua các câu chuyện kể ngắn gọn, súc tích mang đầy ý nghĩa giáo dục. Kỹ năng vận dụng các câu chuyện của tôi linh hoạt hơn, thành thạo hơn. Tôi có nhiều kinh nghiệm hơn trong việc lựa chọn các câu chuyện sao cho phù hợp nhất, đảm bảo rèn đúng kỹ năng cho học sinh theo mục tiêu đề ra. Từ đó khả năng sáng tạo được nâng lên một bước, giúp cho tôi càng say sưa tìm tòi, thu thập thêm nhiều câu chuyện hay, bổ ích để làm sao ngày nào cũng có những câu chuyện kể cho các em.

Trong thời gian đầu vận dụng các câu chuyện kể vào giảng dạy, tôi đã tiếp nhận được rất nhiều ý kiến thắc mắc, lo âu từ phía phụ huynh học sinh vì thấy trong tập vở của con em mình không ghi chép nhiều, không có bài tập về nhà. Tôi đã giải thích cụ thể từng trường hợp. Qua một thời gian, tự phụ huynh thấy được các em trở nên nhanh nhẹn hơn, thích thú hơn khi đến trường và đặc biệt là các em hoạt bát, mạnh dạn hơn. Tôi đã thuyết phục được họ.....

Việc sử dụng các câu chuyện kể trong những thời điểm phù hợp của tiết học chính là tạo ra một môi trường học tập mà học sinh có thể tích cực chủ động hơn. Các em mạnh dạn tham gia các hoạt động. Từ đó những kỹ năng giao tiếp được phát triển. Sự say mê học tập của các em là nguồn động viên thúc đẩy tôi phải luôn vận dụng các câu chuyện kể vào tiết học. Đồng thời luôn tìm tòi, sưu tầm thêm nhiều câu chuyện hay, mới để lôi cuốn các em tham gia vào các hoạt động học tập.

7. Một số câu chuyện hay có thể vận dụng để kể cho học sinh:

a. Câu chuyện về giá trị đoàn kết:

CHIẾC ĐỒNG HỒ

Giữa mùa thu năm 1954, Bác đến thăm Hội nghị rút kinh nghiệm cải cách ruộng đất ở Hà Bắc. Tại hội nghị, được biết có lệnh của Trung ương rút bớt một số cán bộ đi học lớp tiếp quản thủ đô. Ai nấy cũng đều háo hức muốn đi, nhất là những người quê ở Hà Nội. Bao năm xa nhà, nhớ thủ đô, nay được dịp về công tác, ai ai cũng có nguyện vọng được đề nghị cấp trên chiếu cố. Tư tưởng cán bộ dự hội nghị có nhiều phân tán. Ban lãnh đạo ít nhiều thấy khó xử. Lúc đó, Bác lên diễn đàn, giữa mùa thu nhưng trời vẫn còn nóng, mồ hôi ướt đầm hai bên vai áo nâu của Bác, Bác hiền từ nhìn khắp hội trường và nói chuyện về tình hình thời sự. Khi nói đến nhiệm vụ của toàn Đảng trong lúc này, Bác bỗng rút trong túi áo giơ ra một chiếc đồng hồ quả quýt và hỏi các đồng chí cán bộ trong hội trường từng câu hỏi về chức năng của từng bộ phận trong chiếc đồng hồ. Ai ai

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

cũng đồng thanh trả lời đúng hết các câu hỏi của Bác.

Đến câu hỏi: trong cái đồng hồ, bộ phận nào là quan trọng? Khi mọi người còn đang suy nghĩ thì Bác lại hỏi: Trong cái đồng hồ, bỏ một bộ phận đi có được không? - Thưa không được ạ. Nghe mọi người trả lời, Bác bèn giơ cao chiếc đồng hồ lên và kết luận:

- Các chú ạ, các bộ phận của một chiếc đồng hồ cũng ví như các cơ quan của một Nhà nước, như các nhiệm vụ của cách mạng. Đã là nhiệm vụ của cách mạng thì đều là quan trọng, điều cần phải làm. Các chú thử nghĩ xem: trong một chiếc đồng hồ mà anh kim đòi làm anh chữ số, anh máy lại đòi ra ngoài làm cái mặt đồng hồ... cứ tranh nhau chỗ đứng như thế thì có còn là cái đồng hồ được không ?

Chỉ trong ít phút ngắn ngủi, câu chuyện chiếc đồng hồ của Bác đã khiến cho ai nấy đều thấm thía, tự đánh tan được những suy nghĩ riêng tư của mình.

Cũng chiếc đồng hồ ấy, một dịp vào cuối năm 1954 Bác đến thăm một đơn vị pháo binh đóng ở Bạch Mai đang luyện tập để chuẩn bị cho cuộc duyệt binh đón mừng chiến thắng Điện Biên Phủ. Sau khi đi thăm nơi ăn, chôn ở của bộ đội, Bác đã dành một thời gian dài để nói chuyện với anh em. Bác lấy ở túi ra một chiếc đồng hồ quả quýt, âu yếm nhìn mọi người rồi chỉ vào từng chiếc kim, từng chữ số và hỏi anh em về tác dụng của từng bộ phận. Mọi người đều trả lời đúng cả. Song chưa ai hiểu tại sao Bác lại nói như vậy?

Bác vui vẻ nói tiếp: “Đã bao nhiêu năm nay, chiếc kim đồng hồ vẫn chạy để chỉ cho ta biết giờ giấc, chữ số trên mặt vẫn đứng yên một chỗ, bộ máy vẫn hoạt động đều đặn bên trong. Tất cả đều nhịp nhàng làm việc theo sự phân công ấy”, nếu hoán đổi vị trí từng bộ phận cho nhau thì có còn là chiếc đồng hồ nữa không!!!!

Sau câu chuyện của Bác Anh chị em đều hiểu ý Bác dạy: Việc gì cách mạng phân công phải yên tâm hoàn thành. Và Bác đã mượn hình ảnh chiếc đồng hồ quả quýt làm ví dụ để giáo dục, động viên những kỹ sư trẻ trường Đại học Nông Lâm Hà Nội vào dịp đến thăm trường ngày 24/5/1959, khi Bác đang khuyên sinh viên phải yên tâm cố gắng học tập, Bác cũng lấy trong túi ra một chiếc đồng hồ quả quýt và hỏi mọi người từng bộ phận của đồng hồ, từ cái kim giờ, kim phút, kim giây đến các bộ phận máy và bánh xe bên trong đồng hồ.

Sau đó, Bác kết luận rằng mỗi một bộ phận có chức năng làm việc riêng, có thể người ngoài không thấy được nhưng đều có nhiệm vụ làm cho đồng hồ chạy và chỉ đúng giờ. Ngoài xã hội cũng vậy sau khi học xong ra phục vụ các ngành nghề đều ngang như nhau, không ai cao sang hơn ai, cho nên các cháu phải cố gắng yên tâm học tập, học tập cho thật giỏi để trở thành kỹ sư nông nghiệp giỏi phục vụ nền nông nghiệp nước nhà. Đến ngày nay, câu chuyện về

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

chiếc đồng hồ đã được Giáo sư-tiến sỹ Vũ Hoan, Chủ tịch Liên hiệp các Hội khoa học và kỹ thuật Hà Nội, người sinh viên trường Đại học Nông Lâm Hà Nội khi xưa, được vinh dự gặp Bác vào lần đó, kể lại và truyền động lực cho những kỹ sư của thế hệ này.

Chiếc đồng hồ quả quýt còn là một hiện vật vô giá thể hiện tình cảm Quốc tế đối với Bác, đó là chiếc đồng hồ do Tổ chức Quốc tế “Cứu Tế đỏ” tặng, Bác luôn giữ nó trong mình, trong những năm tháng bị cầm tù gian khổ cho đến ngày Việt Nam giành được độc lập.

Đối với cơ quan chúng ta cũng vậy, cũng giống như một chiếc đồng hồ, mỗi cá nhân, mỗi phòng, ban là một bộ phận không thể thiếu. Tất cả đều có một nhiệm vụ riêng, dù lớn dù nhỏ nhưng đó đều là một phần quan trọng trong một tổ hợp tập thể, mỗi nhiệm vụ như một mắt xích nối lại với nhau. Để tạo nên một mối nối thật sự vững chắc thì mỗi chúng ta - một mắt xích phải thật sự đoàn kết, nỗ lực, cố gắng phát huy khả năng của mình, hỗ trợ lẫn nhau để hoàn thành nhiệm vụ của mình. Việc suy bì, tính toán thiệt hơn về quyền lợi, trách nhiệm hay lánh nặng tìm nhẹ thì sẽ dẫn đến mất đoàn kết nội bộ, ảnh hưởng đến nhiệm vụ chung của cả một tập thể.

Từ một chiếc đồng hồ, Bác đã gợi lên trong mỗi người nhận thức về một bài học quý giá. Đó là hiện vật vô giá về tình đoàn kết trong mỗi đơn vị, trong một quốc gia và tình đoàn kết quốc tế. Đoàn kết để ổn định, để đổi mới và sáng tạo, để làm nên tất cả bởi lẽ "Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết; thành công, thành công, đại thành công" .

Trích trong trong các chuyện kể về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

BẦY CHIM BỊ SA LƯỚI

Có một câu chuyện ngụ ngôn mang đầy ý nghĩa về tình đoàn kết. Bác thợ săn giăng lưới bắt chim. Đủ thứ chim cùng sa lưới: cả quạ khoang, sáo sậu, cả bồ câu...

Rồi chúng cũng tự biết bàn với nhau: Lũ chúng ta đều do tham mồi nên mắc bẫy. Chúng ta nên biết đồng lòng chắc chắn sẽ tìm được cách thoát khỏi lưới này. Nghĩ mãi, nghĩ mãi và bầy chim cuối cùng cũng thống nhất được: cùng nhất loạt cất cánh bay lên, may ra nâng được cả tấm lưới lên. Tất cả đồng thanh: 1 - 2 - 3 nào!

Thật kỳ diệu, bầy chim đồng loạt cất cánh, nâng được lưới và bay lên.

Thoạt nhìn, người săn chim cũng hơi bối rối, nhưng rồi anh ta nghĩ bụng: Có nhiều loại chim khác nhau cùng trong lưới, thế nào rồi chúng cũng sẽ cãi nhau. Mà hễ cãi nhau thì... Rồi anh ta khoái chí theo dõi diễn biến của cuộc vượt ngục.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Quả đúng vậy! Lúc đầu bầy chim cùng nhau tha được tấm lưới đi, nhưng được một chốc đã bắt đầu cãi nhau chí choé. Mở đầu là lũ quạ khoang, chúng choang choác: Chẳng ai cố gắng bằng anh em quạ chúng tôi. Nếu chúng tôi cũng lười và bé như các anh sáo thì lưới chắc chẳng nhúc nhích được.

Đàn giẽ giun nổi giận :

Thôi im mồm đi mấy mục khoác lác kia. Chúng tôi còn cố gắng hơn các bà nhiều!

Đàn sáo nâu cũng châu vào. Hết con này đến con khác nói.

Khi sự đoàn kết nhất trí bị sút mẻ, công việc quả thật khó mà trôi chảy. Bầy chim cãi nhau và chẳng con nào chịu khó bay, tất cả chỉ vỗ cánh hờ hờ cho xong chuyện. Kết cục thế nào chắc chẳng cần phải nói ra, chỉ biết bác thợ săn chỉ ngồi tùm tùm cười và nhẹ nhàng kéo cái đầu dây neo lưới về phía mình.

Hôm nay, bác ả bụng đây!

Thế đấy, khi sự đoàn kết bị sút mẻ, công việc quả thật khó mà trôi chảy. Thậm chí, tất cả cùng phải trả giá chỉ vì một (nhóm) thành viên trong cả tập thể phá vỡ sự nhất trí.

Suru tâm

GIÁ TRỊ CỦA SỰ KẾT NỐI

Tại một ngôi làng nhỏ, có một vị giáo sư thường đến nói chuyện về cuộc sống, về cộng đồng vào mỗi ngày chủ nhật. Ngoài ra, ông còn tổ chức nhiều hoạt động cho những cậu bé trong làng cùng chơi.

Nhưng đến một ngày chủ nhật nọ, một cậu bé, vốn rất chăm đến nghe nói chuyện bỗng nhiên không đến nữa. Nghe nói cậu ta không muốn nghe những bài nói chuyện tầm xàm và cũng chẳng muốn chơi với những cô cậu bé khác nữa.

Sau hai tuần, vị giáo sư quyết định đến thăm nhà cậu bé. Cậu bé đang ở nhà một mình, ngồi trước bếp lửa.

Đoán được lý do chuyến viếng thăm, cậu bé mời vị giáo sư vào nhà và lấy cho ông một chiếc ghế ngồi bên bếp lửa cho ấm.

Vị giáo sư ngồi xuống nhưng vẫn không nói gì. Trong im lặng, hai người cùng ngồi nhìn những ngọn lửa nhảy múa.

Sau vài phút, vị giáo sư lấy cái kẹp, cẩn thận nhặt một mẫu than hồng đang cháy sáng ra và đặt riêng nó sang bên cạnh lò sưởi.

Rồi ông ngồi lại xuống ghế, vẫn im lặng. Cậu bé cũng im lặng quan sát mọi việc.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Cục than đơn lẻ cháy nhỏ dần, cuối cùng cháy thêm được một vài giây nữa rồi tắt hẳn, không còn đốm lửa nào nữa. Nó trở nên lạnh lẽo và không còn sức sống.

Vị giáo sư nhìn đồng hồ và nhận ra đã đến giờ ông phải đến thăm một người khác. Ông chậm rãi đứng dậy, nhặt cục than lạnh lẽo và đặt lại vào giữa bếp lửa. Ngay lập tức, nó lại bắt đầu cháy, tỏa sáng, lại một lần nữa với ánh sáng và hơi ấm của những cục than xung quanh nó.

Khi vị giáo sư đi ra cửa, cậu bé chủ nhà nắm tay ông và nói:

– Cảm ơn bác đã đến thăm, và đặc biệt cảm ơn bài nói chuyện của bác. Tuần sau cháu sẽ lại đến chỗ bác cùng mọi người.

Suu tâm

SỨC MẠNH ĐOÀN KẾT VỮNG CHÃI CỦA BẦY NGỔNG

Vào mùa thu, khi bạn thấy bầy ngỗng bay về phương Nam để tránh đông theo hình chữ V, bạn có tự hỏi lý lẽ khoa học nào có thể rút ra từ đó.

Mỗi khi một con ngỗng vỗ đôi cánh của mình, nó tạo ra một lực đẩy cho con ngỗng bay ngay sau nó. Bằng cách bay theo hình chữ V đàn ngỗng tiết kiệm được 71% sức lực so với khi chúng bay từng con một.

Khi là thành viên của một nhóm, người ta cùng chia sẻ những mục tiêu chung, điều đó giúp đến nơi họ muốn nhanh hơn và dễ dàng hơn bởi vì họ đang đi dựa trên sự tin tưởng lẫn nhau.

Mỗi khi một con ngỗng bay lạc khỏi hình chữ V của đàn, nó nhanh chóng cảm thấy sức ì và những khó khăn của việc bay một mình. Nó sẽ nhanh chóng trở lại đàn và bay theo hình chữ V như cũ, và được hưởng những sức mạnh ưu thế của sức mạnh từ bầy ngỗng.

Nếu chúng ta có sự cảm nhận tinh tế từ loài ngỗng, chúng ta sẽ chia sẻ thông tin với những người cũng đang hướng đến cùng một mục tiêu như chúng ta.

Khi con ngỗng đầu đàn mỏi mệt, nó sẽ chuyển sang vị trí bên cánh và một con ngỗng khác sẽ dẫn đầu. Chia sẻ vị trí lãnh đạo sẽ đem lợi ích lại cho tất cả, những công việc khó khăn sẽ được thay phiên nhau đảm nhận.

Tiếng kêu của bầy ngỗng từ đằng sau sẽ động viên những con đi đầu giữ vững tốc độ của chúng.

Những lời động viên sẽ tạo nên sức mạnh cho những người đang ở đầu con sóng, giúp họ giữ vững tốc độ, thay vì để họ mỗi ngày phải chịu áp lực công việc và sự mệt mỏi triền miên.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Cuối cùng, khi một con ngỗng bị bệnh hay bị thương và rơi xuống, hai con ngỗng khác sẽ rời khỏi bầy để cùng xuống với con ngỗng bị thương và bảo vệ nó. Chúng sẽ ở lại cho đến chừng nào con bị thương lại có thể bay hoặc bị chết, và khi đó chúng sẽ nhập vào một đàn khác để tiếp tục bay về phương Nam.

Nếu chúng ta có tinh thần của một loài ngỗng, chúng ta sẽ sát cánh bên nhau khi khó khăn.

*Tác giả: Robert McNeish - Reader's Digest
Dịch: Trần My Thơ Tuyết – Báo Hà Nội Mới*

SỨC MẠNH CỦA ĐOÀN KẾT

Có một chuyến xe chở cả lớp Sao Sáng đi chơi. Xe bon bon trên đường, các bạn đang nói chuyện vui vẻ, thoải mái thì bỗng, kít, xe nghiêng ngả rồi dừng lại, bác tài xế rồ ga, rین rین mãi mà xe vẫn đứng ỳ một chỗ. Bác tài xế ngó xuống và hét lên:

- Xe của chúng ta đã sa lầy, phải làm sao bây giờ?

Bạn Nam Khánh giơ tay có ý kiến:

- Tất cả chúng ta xuống xe mau, xe nhẹ hơn sẽ qua đoạn lầy.

- Hay đấy!

Thế là tất cả xuống xe. Bác tài xế ngồi trên rồ ga, rین rین. Bánh xe quay và bắn bùn tung tóe. Xe vẫn không qua nổi. Bác tài xế ngó ra hét lên:

- Xe không đi được, phải làm sao bây giờ?

Bạn Minh Châu giơ tay có ý kiến:

- Tất cả lớp mình cùng vào đẩy xe nào.

- Hay đấy!

Thế là cả lớp Sao Sáng cùng xuống đuôi xe để đẩy. Bác tài xế ngồi trên xe lại nổ máy và rین rین ga. Chiếc xe nhúc nhích một chút rồi lại đứng im. Lúc đó bạn Hoàng Châu có ý kiến:

- Mình phải gọi người trợ giúp.

- Mình phải gọi người hút bùn đi. - Bạn Nam Khánh lên tiếng.

Thế là các bạn vừa gọi người trợ giúp vừa cùng đẩy xe. Vừa đẩy các bạn vừa hô to:

"Cố lên, cố lên, hai ba nào! Cố lên!"

Cuối cùng, với sự trợ giúp và tinh thần đoàn kết hỗ trợ nhau của các bạn mà chiếc xe đã qua được đoạn đường lầy.

(Sưu tầm)

Giáo viên nhận mạnh: Một đội là khi các thành viên cùng cố gắng vì mục tiêu chung và mỗi người có một vai trò nhất định trong công việc chung đấy. Muốn mình luôn có tinh thần đồng đội thì cần đoàn kết, gắn bó và cùng nhau thực hiện mục tiêu chung của mình.

TÌNH NGHĨA GÀ VÀ VỊT

Xưa kia, Gà và Vịt ở với nhau bên bờ một con sông rộng. Ngày ngày chúng rủ nhau sang bên kia bờ kiếm ăn. Nước sông cạn, Gà lặn qua những bãi sỏi, đá, qua những chỗ nông, còn Vịt thì ra chiều thích thú bơi tung tăng qua

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

những quãng sông sâu nhất. Chúng mến nhau lắm. Ngày nào cũng vậy, khi mặt trời lấp ló đằng Đông, Gà cất tiếng gọi Vịt, Vịt thức tỉnh, lạch bạch chạy lại, hai con lại cùng đi kiếm ăn.

Vào một năm, mưa liên tiếp, lũ liên miên, nước sông dâng cao. Quãng sông mỗi năm nước cạn trông hẹp thế mà bây giờ rộng mênh mông. Nhìn xa xa mới thấy bờ bên kia lấp ló trong làn nước đục ngầu. Vịt vẫn đi kiếm ăn được, còn Gà đành chịu nằm xó. Vịt thương Gà lắm. Ngày nào nó cũng kiếm thêm thức ăn mang về cho Gà. Gà rất biết ơn bạn Vịt tốt bụng nhưng nó không muốn phiền Vịt mãi. Nó muốn tự đi kiếm ăn để đỡ vất vả cho Vịt, nhưng nước sông mãi vẫn không rút. Gà thì không thể bơi qua sông, Gà và Vịt cùng nghĩ cách để Gà được đi kiếm ăn theo ý muốn. Cả Gà và Vịt đều băn khoăn, lúng túng. Một hôm Gà nghĩ ra một kế và nói với Vịt:

Bạn Vịt ơi ! Làm sao mà bạn nuôi tôi mãi được. Sáng mai bạn công tôi sang bên kia sông nhé. Bạn đưa tôi sang để tôi tự kiếm ăn thôi. Nếu hôm nào bạn cũng nhin bớt phần mồi để nuôi tôi thì bạn vất vả quá, sẽ bị ốm mất.

Vịt nghe vậy thấy cũng được nên bằng lòng ngay.

Sáng hôm sau, mới tảng sáng Gà lại gọi Vịt. Vịt chạy lại. Hai đứa cùng đi kiếm ăn. Ra đến bờ sông, Gà leo lên lưng Vịt. Vịt bơi sang bên kia bờ trót lọt. Hai con lại cùng đi kiếm mồi. Cứ thế, cuộc sống của chúng lại trở lại bình thường như mọi ngày. Gà và Vịt càng quý nhau hơn.

Tuy vậy Gà vẫn áy náy mãi về việc hàng ngày bạn Vịt phải công mình đi và về qua quãng sông sâu nên đã nghĩ ra ra cách trả ơn Vịt. Một hôm Gà nói với Vịt:

Bạn Vịt ạ! Bạn giúp tôi nhiều quá. Tôi biết lấy gì đền ơn bạn đã giúp tôi trong những ngày này được.

Vịt gạt đi nhưng Gà vẫn thấy áy náy và nói với Vịt:

Thôi, tôi sẽ giúp bạn như thế này: Bạn bơi lội dưới nước cả ngày nên lông cánh lạnh lắm. Mỗi lần bạn ấp trứng phải ấp rất lâu trứng mới nở. Tôi kiếm ăn trên cạn, bộ lông tôi khô ráo. Tôi ấp trứng chóng nở hơn. Tôi sẽ ấp trứng giúp bạn.

Vịt thấy thế, lưỡng lự một chút rồi đồng ý.

Từ đó đến nay, mỗi lần Vịt đẻ trứng là Gà lại ấp hộ Vịt. Thời gian trôi đi, lâu dần, Vịt quên đi công việc ấp trứng vì nó đẻ trứng ra đã có bạn gà tình nghĩa ấp hộ.

TRUYỆN DÂN GIAN VIỆT NAM

b. Câu chuyện về giá trị tôn trọng:

CẢM THÔNG VÀ TÔN TRỌNG

Chuyện kể rằng: Một em bé đến một cửa hàng nọ có dòng chữ “Ở đây có bán chó”. Cậu bé đi vào và hỏi ông chủ cửa hàng:

-Bác bán những con chó đó bao nhiêu tiền ? Ông chủ cửa hàng đáp:

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

-Giá nào cũng có cả, từ \$30 đến \$50 dollars . Nghe xong, cậu bé rút trong túi ra vài tờ bạc lẻ và nói:

-Cháu chỉ có \$2.37, cháu có thể xem chúng được không?

Ông chủ mỉm cười rồi huýt sáo và từ trong chiếc cũi mây chú chó lông có đốm nhỏ tròn chạy ra và cuối cùng một con khập khiễng chạy ra sau cùng. Cậu bé chỉ chú chó khập khiễng và hỏi:

-Nó bị sao thế hả bác? Ông chủ giải thích rằng chú chó có bị tật xương hông, vì vậy mà nó phải đi khập khiễng. Giọng cậu bé bỗng trở nên sôi nổi:

-Đó chính là chú chó mà cháu muốn mua. Ông chủ cửa hàng nói:

-Không, cháu sẽ không muốn mua chú chó nhỏ đó đâu. Còn nếu cháu thật sự thích nó, bác sẽ cho cháu. Cậu bé trở nên buồn buồn, rồi nhìn thẳng vào mắt ông chủ cửa hàng và nói:

-Cháu không muốn bác cho cháu chú chó nhỏ này. Nó cũng có cái giá riêng của nó như những chú chó khác. Cháu sẽ trả đúng số tiền đó. Nhưng bây giờ cháu chỉ có \$2.37, số tiền còn lại cháu sẽ trả bác 50 xu mỗi tháng cho đến khi nào đủ thì thôi . Ông chủ nhận tiền và bảo:

-Cháu thật sự không muốn mua con chó này đâu. Nó sẽ không bao giờ có thể chạy nhảy và chơi với cháu như những con chó khác được. Nghe thấy thế, cậu bé cúi xuống kéo quần lên để lộ chân trái bị tật quần đầy băng và được nẹp bởi thanh kim loại lớn. Cậu ngược nhìn lên ông chủ và nhẹ nhàng đáp:

-Bản thân cháu cũng không chạy nhảy được tốt, và cháu nghĩ chú chó nhỏ kia sẽ cần một người hiểu biết và chia sẻ với nó.

(Sưu tầm)

Bài giảng:

Trong câu chuyện trên, em bé có mối đồng cảm sâu sắc với chú chó nhỏ tàn tật giống như mình nên em không ngần ngại biểu lộ sự chia sẻ và tôn trọng; đồng thời em còn biểu lộ sự quan tâm, sẵn lòng muốn mua và chăm sóc chú chó nhỏ đó như là sự cần thiết trong sự đồng cảm và hiểu biết của em về nó. Tấm lòng của em bé thật đáng trân trọng và học hỏi.

Trong xã hội chúng ta ngày nay, có biết bao nhiêu người vì định mệnh, thiên tại, chiến tranh hay hoàn cảnh mà thân thể bị thương tật do bẩm sinh hay không trọn lành do nghịch cảnh, đã bị chúng ta vì thiếu sự cảm thông chia sẻ mà coi họ như những người bên lề xã hội và đối xử với họ với con mắt rất thiếu tôn trọng và không công bằng.

Tôn trọng mọi người là một nét văn hoá rất đặc trưng của con người Việt Nam, và đây lại là yếu tố quan trọng về sự bình đẳng và đoàn kết sống còn trong quần thể xã hội.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Mọi người trong xã hội đều có quyền được sống và làm việc trong sự tôn trọng và hiểu biết và chia sẻ lẫn nhau. Tôn trọng mọi người chính là tôn trọng lấy bản thân mình. Vì thế biết tôn trọng mọi người, thì sẽ được mọi người tôn trọng trở lại.

Tôn trọng được định nghĩa là coi trọng và quý mến hay tôn thờ một cái vấn đề gì đó. Ở đây ta chỉ nói đến nghĩa thứ nhất: coi trọng là một hành động tôn kính, không xem thường một ai đó và quý mến là yêu mến và kính trọng một ai đó. Vậy tôn trọng nghĩa là thương yêu, quý trọng và tôn kính một ai đó. Ví dụ:

Tôn trọng người già, người tàn tật, phụ nữ...

Tôn trọng người nước khác, các dân tộc khác...

Đi học muộn là không tôn trọng thầy cô và các bạn.

Bạn bè phải biết tôn trọng lẫn nhau. Người trong gia đình phải biết tôn trọng lẫn nhau...

Nói xấu lẫn nhau khi không có mặt người đó là không tôn trọng người ta.

Nói chuyện trong giờ học, trong rạp hát, trong phòng họp là không tôn trọng mọi người.

Các chuyên gia giáo dục đã kết luận rằng “Trẻ em trộm cắp, nói dối, lừa biếng... chưa phải là trẻ hư - Trẻ hư là trẻ không biết tôn trọng người khác”.

Tôn trọng là bài học đầu đời quan trọng nhất mà các con cần phải học tập. Các con cần tập thói quen phân biệt và tôn trọng tài sản của mình và của cha mẹ, sau đó là tài sản của các bạn và của người khác. Các con cần phải biết và hiểu rằng không nên xâm phạm đến tài sản của người khác, dù của những người thân trong gia đình và các con phải biết tôn trọng mọi người “Kính trên, nhường dưới”. Sự tôn trọng này phải xuất phát từ sự quý mến và coi trọng; không phải là sự xã giao lấy lệ.

Con người ngày nay sống trong một thế giới văn minh với đầy đủ tiện nghi vật chất nhưng sự tôn trọng và chia sẻ tối thiểu cần thiết cho nhau thì lại quá tồi. Các quốc gia không tôn trọng lẫn nhau, các giáo phái không tôn trọng lẫn nhau, các dòng tộc không biết tôn trọng lẫn nhau, và gia đình không có sự tôn trọng lẫn nhau - nên vì tư lợi, vì đồ kỵ, và vì ích kỷ mà bất đồng, tranh chấp và chiến tranh đã biến thế giới này thành nơi bất ổn và tội ác lan tràn. Vì khi các con tôn trọng và vui vẻ với mọi người thì mọi người sẽ vui vẻ và tôn trọng các con như vậy và thế giới mới có hòa bình và thịnh vượng.

Mỗi người đều có những nhược điểm và ưu điểm nhất định của mình. Có người chậm chạp, có người nhanh nhẹn, có người khéo léo, có người lại vụng về hơn. Có người gầy, có người béo, có người xinh và có người da đen xấu xí... các con không vì những khác biệt với mình mà coi khinh, trêu chọc hay làm trò đùa, cười cợt, chế giễu và không tôn trọng họ. Các con phải biết chia sẻ và chấp nhận những ưu khuyết điểm

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

và mọi nỗi đau thương, mắt mắt hay không lành lặn cơ thể của mọi người như lòng tôn trọng và trắc ẩn sẵn có. Các con nghĩ xem nếu như mình chính là người bị coi khinh, trêu chọc, làm trò đùa, cười cợt, chế giễu và không được tôn trọng... các con có buồn và tủi thân không?

Trên thế gian này, mỗi người sinh ra, giàu nghèo, đẹp xấu, nhanh chậm, bẩm sinh tật nguyền hay vì tai nạn mình không muốn ... không phải là cái tội và cũng không ai có quyền chọn lựa cho riêng mình để mà đáng bị coi khi, và thiếu tôn trọng. Xấu và đáng chê là những người mà đạo đức và nghĩa nhân họ “mỏng dính như cánh chuồn chuồn” không biết tôn trọng mọi người cũng như tôn trọng chính bản thân mình.

Ngoan-Thùy Dương

HAI MƯƠI ĐÔ LA

Một nhà diễn thuyết nổi tiếng đã bắt đầu buổi nói chuyện của mình bằng cách đưa ra tờ giấy bạc trị giá 20 đô la. Trong gian phòng có 200 khán giả, anh ta cất tiếng hỏi: "Ai muốn có tờ 20 đô la này?".

Những bàn tay bắt đầu giơ lên. Anh ta nói tiếp: "Tôi sẽ đưa tờ 20 đô la cho bạn - nhưng điều đầu tiên, hãy để tôi làm việc này!"

Anh ta vò nhàu tờ 20 đô la. Sau đó, anh ta lại hỏi: ""Còn ai muốn tờ bạc này không?". Vẫn có những bàn tay đưa lên.

"Ồ, vâng, nó sẽ như thế nào nếu tôi làm thế này?" - nói rồi anh ta quăng nó xuống sàn và giẫm giày lên. Sau đó, anh ta nhặt tờ bạc lên, bây giờ trông nó đã nhàu nát và dơ bẩn. "Nào, ai còn muốn có tờ bạc này nữa?". Vẫn còn những bàn tay đưa lên

"Những người bạn của tôi, tất cả các bạn phải học một bài học rất giá trị. Không có nghĩa gì đối với những việc tôi làm với đồng tiền, bạn vẫn muốn có nó bởi vì nó không giảm giá trị. Nó vẫn có giá trị là 20 đô la. Nhiều lần trong cuộc sống của chúng ta, bạn bị rơi ngã, bị "vò nhàu" và bị vắn đục bởi những quyết định mà chúng ta làm và những hoàn cảnh đến với chúng ta. Chúng ta cảm thấy hình như chúng ta trở nên vô giá trị; nhưng không có nghĩa lý gì những gì đã xảy ra, bạn sẽ không bao giờ mất đi giá trị của mình. Dù thế nào đi nữa, bạn cũng là vô giá với những người yêu thương bạn. Giá trị của cuộc sống chúng ta được quyết định không phải do những gì chúng ta làm hoặc người mà chúng ta quen biết, mà bởi... chúng ta là ai.

Bạn thật đặc biệt - đừng bao giờ quên điều đó!"

(Sưu tầm)

TÔN TRỌNG VÀ HỐI TIẾC

Câu chuyện bắt đầu kể lại rằng có một bà mẹ kia đã trách đứa con gái 5 tuổi vì cô bé đã lãng phí sử dụng một cuộn giấy gói quà đắt tiền màu vàng đồng. Trong lúc thu nhập tài chánh của gia đình đang bấp bênh, bà mẹ còn trở nên cáu gắt hơn khi bà khám phá ra cô con gái đã dùng cuộn giấy gói quà để gói một hộp quà mà bà đã đặt dưới gốc cây thông Noël.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Dù sao đi nữa thì cô bé, sáng ngày Noël, cũng trao món quà mà cô đã kỹ lưỡng bọc giấy màu vàng đồng và thưa với mẹ:

“Mẹ ơi, đây món quà con tặng Mẹ!”

Bà mẹ lộ vẻ lúng túng vì cái phản ứng quá đáng đối với con ngày hôm trước, bà mở hộp quà ra và phát hiện vẫn cái hộp trống không.

Bà nghiêm nét mặt bảo: “Này cô bé, con có biết không, khi chúng ta tặng quà cho ai thì bên trong hộp phải có một thứ gì chứ?”

Cô bé rơm rớm nước mắt thưa lại với mẹ:

“Mẹ ơi, không phải hộp trống không đâu, con đã bỏ đầy bao nhiêu là nụ hôn trước khi đập nắp và bọc giấy.”

Bà mẹ sững sờ, quý sụp xuống ôm con gái vào lòng với lòng đầy hối hận và xin lỗi với con vì những lời lẽ cứng rắn và sự nóng giận mà bà đã biểu lộ.

Chẳng bao lâu sau, một tai nạn khủng khiếp đã cướp mất con gái bà và người ta kể lại rằng bà mẹ vẫn giữ cái hộp bọc giấy vàng trên mặt tủ nhỏ nơi đầu giường của bà trong suốt cuộc đời với sự hối tiếc triền miên xâu xé.

Suu tâm

VẾT THƯƠNG

Một cậu bé nọ có tính xấu, là cậu rất dễ nổi nóng, một hôm cha cậu đưa cho cậu một túi đinh và bảo, mỗi khi con nổi nóng, hãy chạy ra đằng sau nhà và đóng một cây đinh lên hàng rào gỗ.

Ngày đầu tiên cậu đã đóng 37 cây đinh lên hàng rào, vài tuần sau đó, cậu bé đã tập kiềm chế cơn giận của mình và số lượng đinh đóng lên hàng rào mỗi ngày một ít đi. Cậu nhận thấy rằng việc kiềm chế cơn giận lúc này còn dễ hơn việc phải đóng một cây đinh lên hàng rào.

Ngày kia, cậu đã không còn nổi giận một lần nào trong suốt cả ngày. Cậu nói với cha và ông bảo cậu hãy nhổ một cây đinh ra khỏi hàng rào nếu ngày nào cậu không giận dù chỉ một lần.

Ngày lại ngày trôi qua, và cũng đến một ngày cậu báo với cha, hàng rào đã không còn cây đinh nào nữa. Cha cậu và cậu cùng đến bên hàng rào, ông chỉ hàng rào và bảo: “Con đã làm rất tốt, nhưng hãy nhìn những lỗ đinh trên hàng rào, hàng rào đã không còn như xưa rồi. Nếu con nói những gì trong cơn giận dữ, những lời đó cũng giống như những lỗ đinh này, nó để lại những vết sẹo trong lòng người khác. Dù sau đó con có nói bao nhiêu lần xin lỗi đi nữa, những vết thương đó vẫn để lại trong lòng người khác. Vết thương tinh thần cũng giống như những vết thương thể xác vậy. Những người xung quanh ta là những viên đá quý, họ giúp con cười, giúp con trong mọi chuyện, họ lắng nghe con nói trong

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

lúc con gặp khó khăn, họ cố vũ con và luôn sẵn sàng mở rộng tâm lòng mình cho con. Hãy nhớ lấy lời Cha . . .”

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

CHUYỆN CÂY TÁO

Ngày xưa ngày xưa có một cây táo rất to, một cậu bé rất thích đến chơi với cây táo mỗi ngày. Cậu leo lên cây táo, hái trái ăn, ngủ trưa dưới bóng râm của cây táo. Cậu rất yêu cây táo, và cây táo cũng rất yêu cậu bé. Thời gian trôi qua cậu bé đã lớn và không còn đến chơi với cây táo mỗi ngày.

Một ngày nọ cậu bé trở lại với cây táo với vẻ mặt buồn rầu, cây táo reo to
Hãy đến chơi với ta

Cháu không còn là trẻ con nữa, cháu không thích chơi với cây táo, cháu chỉ thích đồ chơi thôi và cháu đang cần tiền để mua chúng.

Ta rất tiếc là không có tiền, nhưng cậu có thể vặt những quả táo của ta và đem bán . cậu bé sung sướng hái tất cả những quả táo và ra đi. Cây táo lại buồn bã vì cậu bé chẳng quay lại nữa.

Một hôm cậu bé quay trở lại và giờ đã trở thành chàng trai, cây táo sung sướng

Hãy đến chơi với ta.

Cháu không có thời gian để chơi, cháu còn phải làm việc để nuôi sống gia đình. Gia đình cháu cần một mái nhà để ngụ, bác có giúp gì được không?

Ta xin lỗi, ta không có nhà, nhưng cậu có thể chặt cành của ta để làm nhà.

Và chàng trai chặt những cành táo, cây táo mừng lắm nhưng cậu bé cũng không quay trở lại. cây táo lại cảm thấy cô đơn và buồn bã.

Một ngày hè nóng nực, chàng trai giờ đã là người có tuổi quay trở lại, cây táo vui sướng.

Hãy đến chơi với ta.

Cháu đang cảm thấy buồn muốn chèo thuyền đi chơi thư giãn, bác có thể cho cháu một cái thuyền không?

Hãy dùng thân cây của ta đóng thuyền và cậu hãy chèo thuyền ra xa thật xa và cậu sẽ thấy thanh thản.

Chàng trai chặt cây táo và đóng thuyền ra đi,

Nhiều năm sau chàng trai quay trở lại.

Xin lỗi con trai, nhưng ta chẳng còn gì cho cậu nữa.

Không còn trái táo

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

- Nhưng cháu còn răng nữa đâu mà ăn.

Ta cũng chẳng còn canh cho cậu leo trèo

- Cháu cũng đã quá già rồi.

Ta chẳng còn gì giúp cậu được nữa, cái ta còn duy nhất là bộ rễ đang chết dần chết mòn, cây táo nói trong nước mắt.

Cháu chẳng cần gì nhiều, chỉ cần một chỗ nghỉ ngơi, cháu đã quá mệt mỏi sau những năm qua.

Ôi thế thì cái gốc cây này là nơi tốt nhất cho cậu ngồi dựa vào và nghỉ, hãy đến với ta. Cậu bé ngồi xuống, cây táo mừng đến rơi nước mắt.

Câu chuyện ấy để nói về mỗi chúng ta, Cây Táo ví như Cha mẹ chúng ta, khi còn trẻ, ta thích chơi đùa bên cha mẹ, khi lớn lên ta bỏ họ mà đi và chỉ quay trở về mỗi khi cần họ giúp đỡ. Bất kể là khi nào, cha mẹ vẫn luôn sẵn sàng chờ đón giúp đỡ chúng ta. Để ta được Hạnh phúc.

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

MẸ LẠNH LẮM PHẢI KHÔNG?

Vào một đêm Giáng sinh, một thiếu phụ mang thai lần bước đến nhà một người bạn nhờ giúp đỡ. Con đường ngắn dẫn đến nhà người bạn có một mương sâu với cây cầu bắc ngang. Người thiếu phụ trẻ bỗng trượt chân chúi về phía trước, con đau để quặn lên trong chị. Chị hiểu rằng mình không thể đi xa hơn được nữa. Chị bò người phía bên dưới cầu.

Đơn độc giữa những chân cầu, chị đã sinh ra một bé trai. Không có gì ngoài những chiếc áo bông dày đang mặc, chị lần lượt gỡ bỏ áo quần và quần quanh mình đưa con bé xúu, vòng từng vòng giống như một cái kén. Thế rồi tìm thấy được một miếng bao tải, chị trùm vào người và kiệt sức bên cạnh con.

Sáng hôm sau, một người phụ nữ lái xe đến gần chiếc cầu, chiếc xe bỗng chết máy. Bước ra khỏi xe và băng qua cầu, bà mẹ nghe một tiếng khóc yếu ớt bên dưới. Bà chui xuống cầu để tìm. Nơi đó bà thấy một đứa bé nhỏ xúu, đói là nhưng vẫn còn ấm, còn người mẹ đã chết cứng.

Bà đem đứa bé về và nuôi dưỡng. Khi lớn lên, cậu bé thường hay đòi mẹ nuôi kể lại câu chuyện đã tìm thấy mình. Vào một ngày lễ Giáng sinh, đó là sinh nhật lần thứ 12, cậu bé nhờ mẹ nuôi đưa đến mộ người mẹ tội nghiệp. Khi đến nơi, cậu bé bảo mẹ nuôi đợi ở xa trong lúc cậu cầu nguyện. Cậu bé đứng cạnh ngôi mộ, cúi đầu và khóc. Thế rồi cậu bắt đầu cởi quần áo. Bà mẹ nuôi đứng nhìn sững sờ khi cậu bé lần lượt cởi bỏ tất cả và đặt lên mộ mẹ mình.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

"Chắc là cậu sẽ không cởi bỏ tất cả - bà mẹ nuôi nghĩ - cậu sẽ lạnh cóng!" song cậu bé đã tháo bỏ tất cả và đứng run rẩy. Bà mẹ nuôi đi đến bên cạnh và bảo cậu bé mặc đồ trở lại. Bà nghe cậu bé gọi người mẹ mà cậu chưa bao giờ biết: " mẹ đã lạnh hơn con lúc này, phải không mẹ?" Và cậu bé oà khóc.

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

c.Câu chuyện về giá trị trung thực:

PHẦN THƯỜNG

Khi nghệ sỹ lừng danh Burt Lancaster còn là một đứa trẻ nghèo ở New York ông vẫn thường có những giấc mơ rất trẻ con về những que kem Socola quyn rũ. Lúc đó đồng 25 Cents đối với ông là cả một gia tài.

Một ngày kia đi ngang qua một ngân hàng, cậu bé Burt bất chợt thấy một tờ 20 đô la nằm dưới đất chỗ bãi đậu xe. Đó là số tiền lớn nhất Burt từng thấy, khiến trái tim cậu như muốn nhảy ra khỏi lồng ngực. Cậu cúi xuống lượm tờ giấy bạc bỏ vào túi quần và liên tưởng ngay đến những que kem cũng như những món đồ chơi mà cậu từng mơ ước. Nhưng ngay lúc đó có một phụ nữ đứng tuổi với vẻ mặt hoảng hốt đi đi lại lại tìm kiếm dưới đất. Thấy cậu bé bà liền hỏi: “ Con có thấy tờ 20 đôla của Bà đánh rơi không?” . Bà giải thích đó là số tiền mà cả gia đình đông đúc của bà phải sống nhờ vào cho đến hết tháng này, vừa kể bà vừa khóc. . . :” Bà không biết sẽ phải làm gì nếu không tìm ra nó. Chắc có lẽ nó rớt đâu đây thôi . . . ”

Những ngón tay của Burt siết chặt vào tờ giấy bạc, trong đầu cậu bé, những món đồ cậu mua với số tiền to lớn đó lần lượt hiện ra. Rất dễ để trả lời, :”Con không thấy tờ giấy bạc nào hết!” và bước đi, Nhưng thay vào đó, cậu bé rút tờ giấy bạc ra và nói :” Con Lượm được nó đây!”.

Sự vui mừng lộ rõ trên khuôn mặt đầy lo âu của bà làm ấm lòng cậu bé. Bà lão cảm ơn và bước đi. Ngôi sao điện ảnh Burt Lancaster nhớ lại, đó là giây phút hạnh phúc nhất đời ông.

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

NÓI DỐI

Một chú bé chăn cừu nọ, chú được chủ giao cho đàn cừu, ngày ngày chú dẫn đàn cừu lên sườn đồi cho chúng gặm cỏ, chiều tối lại dẫn chúng về. những lúc như vậy cậu thả hồn đây đó, thỉnh thoảng cậu vẫn để mắt đến đàn cừu kéo có những con cừu đi lạc bầy.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Một hôm đang khi chăn cừu, chú chột nảy ra ý tưởng muốn chọc mọi người chơi cho vui. Chú đứng bật dậy và la to: Sói! Sói ! có chó sói . . . tiếng la thất thanh của chú làm những người trong làng, kẻ cầm dao, người cầm gậy . . . chạy ra để giúp chú xua đuổi bọn sói. Nhưng ra đến nơi họ mới vỡ lẽ, chẳng có bầy sói nào cả, và họ biết mình bị mắc lừa thằng bé. Họ đành hậm hực trở về nhà. Đến một ngày nọ, khi đang chăn thả đàn cừu trên sườn đồi, thì đàn sói đến thật. chúng nhìn cậu bé và găm gù chuẩn bị tấn công đàn cừu. hoảng hốt chú kêu to: Sói! Sói ! có chó sói . . . nhưng những tiếng kêu của chú đã không được một ai đáp lại. mọi người nghĩ rằng hẳn lại là trò chọc phá của thằng bé chăn cừu nên mọi người chẳng ai lưu tâm.

Đàn sói tấn công đàn cừu và giết sạch đàn cừu.

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

CHUM VÀNG, CHUM RẮN

Ngày xưa có hai vợ chồng quê nghèo đói nhưng ăn ở hiền lành và tử tế với mọi người.

Một hôm, trong lúc cày cuốc ở ngoài đồng, người chồng gặp được hũ vàng. Anh lẳng lặng vùi hũ vàng lại rồi về khoe với vợ:

- Mình ơi! Hôm nay tôi đào được hũ vàng ngoài đồng.

- Vàng đâu?

- Tôi còn để ngoài đồng, chưa đem về.

Người vợ dấy nảy người:

- Đừng có khùng! Bắt được vàng sao không mang về. Để như thế, lỡ ai trông thấy lấy mất thì sao.

Người chồng bình tĩnh:

- Mình đừng lo! Vàng đó là của trời. Trời đã cho thì không mang về, nó cũng theo mình về. Trời đã không cho mà vào tay kẻ khác thì tiếc rẻ làm chi.

Thằng ăn trộm nấp ở góc nhà nghe lỏm được câu chuyện. Đợi hai vợ chồng ngủ say, nó lén ra khỏi nhà và chạy thẳng tới chỗ chôn vàng.

Tìm được hũ vàng, nó mừng rỡ vác về nhà. Nhưng vừa mở nắp ra, nó chỉ toàn thấy toàn rắn là rắn. Rắn lớn, rắn nhỏ, loi nhoi lúc nhúc trông thật là ghê rợn. Nó bèn đập nắp lại rồi giấu kín vào một nơi.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Sáng hôm sau, người nhà quê ra rung tìm hũ vàng thì hũ vàng đã biến mất. Đêm hôm ấy, anh về cho vợ hay thì bị vợ mắng:

- Anh thật là một thằng ngốc. Anh đã không chịu nghe tôi nên mất vàng là đáng kiếp.

Người chồng vẫn một giọng bình tĩnh:

- Mất thì thôi chớ sao. Trời cho thì mình được. Trời lấy về thì xin vâng.

Cuộc đối thoại giữa hai vợ chồng lại bị thằng ăn trộm nghe lỏm. Nó nghĩ thầm:

- Đồ mù! Rõ là hũ rắn mà anh này lại nhìn ra vàng. Để sáng mai ta đem trả cái hũ vào chỗ cũ mới được.

Sáng hôm sau, người nhà quê ra đồng làm việc. Gặp lại cái hũ, anh mở ra coi thì thấy số vàng còn nguyên vẹn.

Chiều về anh khoe với vợ:

- Minh à! Hũ vàng chưa mất. Còn nguyên chỗ cũ. Đây, tôi nói có sai đâu! Trời đã cho thì không ai lấy của mình được.

Nghe nói vậy, người vợ bèn giục:

- Rõ khờ ! Sao không đem ngay cái hũ về đi. Còn đợi gì nữa?

Người chồng lừng khừng:

- Mang về làm gì cho cực cái thân. Mình đừng có lo! Tôi đã bảo là một khi Trời cho thì trước sau nó sẽ về tay mình.

Đêm ấy, thằng ăn trộm cũng nghe được câu chuyện đối đáp giữa hai vợ chồng.

Nó mỉm cười nghĩ thầm:

- Anh thằng này tin ở Trời quá hoá mù quáng rồi, chẳng thấy gì nữa. Phải cho nó một bài học mới được.

Nó lên ra đồng ngay đêm hôm đó, bê cái hũ về để ngay trước nhà hai vợ chồng người nhà quê, và tin rằng thế nào rắn cũng sẽ bò ra cắn chết hai vợ chồng.

Sáng hôm sau, người chồng thức dậy, thấy cái hũ ở trước cửa nhà. Anh mừng rỡ mở ra nắp ra coi. Thấy hũ đầy ắp những vàng, anh bảo vợ:

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

- Mình ơi, vàng nè! Ra đây mà coi! Tôi nói có sai đâu. Trời đã thật sự cho chúng mình rồi.

TRUYỆN CỔ TÍCH VIỆT NAM

• **Ý nghĩa:** Truyện đề cao đức tính thật thà ngay thẳng, không nên tham lam, nếu biết chăm lo làm việc thì vận may sẽ mỉm cười với chúng ta.

... Và còn rất nhiều câu chuyện nữa ở trong các tuyển tập truyện cổ Việt Nam và truyện cổ các nước trong thư viện hay nhiều câu chuyện hay đã đăng trên các báo, đăng trên đài, các câu chuyện truyền miệng ở địa phương hay các câu chuyện có thực trong cuộc sống hàng ngày, rồi còn các câu chuyện mà chúng ta biết thu lượm tích lũy trong sổ tay riêng để làm tư liệu thì sẽ không thiếu để chúng ta có thể chọn mà kể cho các em vào từng thời điểm cho phù hợp.

ÔNG LÃO ĂN XIN

Ngày nọ, ông lão ăn xin gõ cửa một lâu đài tráng lệ. Ông nói với người quản gia: "Vì tình yêu của Chúa, xin hãy bố thí cho kẻ nghèo này". Người quản gia trả lời: "Tôi phải hỏi ý kiến bà chủ đã". Bà chủ là một quý bà hà tiện, bà nói: "Hãy cho ông lão tội nghiệp một ổ bánh mì. Một thôi nhé. Đưa bánh ngay hôm qua ấy".

Ông lão trở về gốc cây nơi trú ngụ cả ngày lẫn đêm, ngồi xuống lội ổ bánh vừa xin được ra ăn. Đột nhiên, răng ông cắn phải vật gì đó rất cứng. Ông lão hết sức ngạc nhiên khi phát hiện ra chiếc nhẫn vàng nạm kim cương mặt ngọc trai.

"Minh thật may mắn!", ông lão nghĩ thầm. "Minh bán chiếc nhẫn này đi và sẽ có đủ tiền trong một thời gian dài". Thế nhưng, lòng trung thực của ông lão ngay lập tức ngăn ý định đó lại: "Không, ta sẽ tìm chủ nhân của chiếc nhẫn và trả lại cho họ".

Bên trong chiếc nhẫn có khắc hai chữ "J. X". Ông lão liền đi thẳng đến cửa hàng và tìm hỏi cuốn niên giám điện thoại. Cả thị trấn chỉ có mỗi một gia đình có tên bắt đầu bằng chữ "X": gia đình Xofaina.

Quyết tâm sống trung thực, ông lão vội đi tìm nhà Xofaina. Và rất bất ngờ vì đó chính là gia đình đã cho ông ổ bánh. Ông nói với người quản gia: "Tôi tìm thấy chiếc nhẫn vàng trong ổ bánh ngài mới cho tôi". Bà chủ vui mừng khôn xiết: "May quá, tìm được chiếc nhẫn bị mất tuần trước rồi. Ta đã làm rơi nó khi coi thợ nhào bột làm bánh. Chữ 'J.X' là tên viết tắt tên của ta, Josermina Xofaina".

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Sau một hồi suy nghĩ, bà chủ nhà nói: "Hãy cho ông lão tội nghiệp đó bất kỳ cái gì ông ấy muốn, miễn là đừng đắt quá". Ông quản gia quay qua hỏi ông lão: "Vì hành vi cao thượng, ông muốn nhận được phần thưởng gì?".

Ông lão ăn xin nói: "Cho tôi một ổ bánh mì! Thế là đủ cho tôi rồi". Thấy ông không có lòng tham, bà chủ bỗng nảy ra sáng kiến giữ ông lại để trông nom kho trong nhà. Từ đó bà hoàn toàn an tâm không bao giờ còn sợ mất trộm. Còn ông lão thì có việc làm đến suốt đời.

Bạn thân mến, bài học về lòng trung thực là câu chuyện chưa bao giờ cũ, thậm chí trong cuộc sống hiện nay điều đó lại còn là một câu hỏi lớn. Sống trung thực đồng nghĩa với hy sinh, can đảm, trả giá, thậm chí đôi khi còn chịu nhiều thiệt thòi, mất mát nhưng điều đó hoàn toàn xứng đáng để sống ý nghĩa hơn là việc chỉ lo được gì và mất gì? Người trung thực trước mắt có vẻ thiệt thòi nhưng những cái mà họ nhận được luôn lớn hơn mong đợi, đó là sự tin tưởng của mọi người.

HẠT GIỐNG TÂM HỒN

Một cơ quan nọ tuyển nhân viên mới, khi ứng cử viên bước vào phòng thì vị Giám đốc nói:

-Thứ nhất phòng này của tôi rất sạch sẽ, mọi người trước khi vào đây đều phải chùi chân vào tấm thảm đặt trước cửa phòng. Thế anh đã chùi chân chưa?

- Dạ! Em đã chùi chân rồi - ứng viên đáp.

- Và thứ hai – Giám đốc nói, tôi chỉ tuyển những người có tính trung thực vào làm việc tại công ty, ngoài cửa phòng làm gì có tấm thảm nào để anh chùi chân.

SUỒI TÂM

Anh trai thứ ba con bác ruột tôi là giảng viên một trường đại học trên địa bàn Hà nội, anh giảng dạy về kỹ thuật điện công nghiệp. Một năm ở khoa của anh có một sinh viên lận đận đến... gần ba năm mà không thi đỗ tốt nghiệp. Cả khoa họp bàn và thống nhất: Nếu không cho cậu ta tốt nghiệp thì cũng rất khổ tâm, mấy năm trời học hành tốn kém tiền của gia đình và xã hội, đồng ý cho tốt nghiệp.

Ra trường đâu được một hai năm gì đó thì có thông tin cậu sinh viên này đã...ra đi vì...điện giật chết. Anh tôi và mọi người trong khoa nghe tin ấy thì rất buồn, và lần nào ngồi nói chuyện với tôi về vấn đề học và hành của sinh viên anh đều

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

đưa chuyện này ra kể lại.

SUU TÂM

Cậu em trai bạn tôi làm cho một công ty kinh doanh máy phát điện của Nhật, thời điểm năm ngoái khi tình trạng điện đóm phập phù, hàng bán rất “chạy”. Cả nhà rất ngạc nhiên khi thấy cậu ta đi mua vật tư (dây điện, ổ cắm...) không bao giờ khai tăng thêm giá, chỉ tính đúng giá mình mua vào. Mấy bà bán hàng khi viết hóa đơn thì bảo: Thằng này dại, có mà chết đói con ạ, phải “thêm nêm vào” thì mới có tiền tiêu chứ. Mấy anh chị trong nhà chỉ đạo: Mày đi làm thế thì bao giờ khá được hả em? Ấy thế mà cậu em vẫn cứ “cười hềnh hêch”. Một lần gặp tôi cậu tâm sự: Em “kênh” giá thì khách hàng cũng “OK” ngay nhưng chắc chắn họ chỉ mua một lần rồi bỏ chạy... mất dép. Và lại phần lãi trong máy phát là hợp lý rồi nên phải hỗ trợ khách hàng thôi.

Thế mọi người trong nhà nói thì sao? Tôi hỏi. - Kệ mọi người, việc ai người đó làm, em có vi phạm pháp luật đâu mà sợ - Cậu em trả lời.

Đúng là trong kinh doanh như hiện nay thì những người như vậy quả thực... không có nhiều.

SUU TÂM

SỰ TRUNG THỰC

Hai mươi hai năm trước, tôi bước vào lớp 6. Những năm 80, Thanh Hóa quê tôi còn rất nghèo. Tuy nhà nghèo nhưng lại là con út nên tôi luôn được nuông chiều. Dù vậy, tôi vẫn học giỏi nhất khối khi vào lớp 6. Cậu oai là mình học giỏi, tôi càng trở nên bướng bỉnh, nghịch ngợm, tinh tướng và dối trá trong học tập.

Hôm đó là giờ kiểm tra môn Toán của cô Thơm. Tôi luôn chủ quan với môn học này. Bởi với tôi, mấy thứ kiến thức trong sách cha tôi đã dạy hết, chỉ cần 30 phút là có thể hoàn thành. Tôi tự tin đến mức dành 30 phút cuối giờ sẽ làm đề cho các bạn trong lớp tâm phục, khẩu phục. Không ngờ, bài toán hôm đó ba tôi chưa dạy đến. Vậy là tôi luống cuống, nếu bị điểm 0 thì xấu hổ quá. Hơn nữa, tôi không thể làm mất mặt trước lớp. Vậy là tôi nhanh chóng tính kế.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Tôi vẫn ra vẽ tích cực làm trong những phút cuối giờ nhưng thực tình tôi đâu có đụng bút. Cô giáo và các bạn bên cạnh thì cứ nghĩ tôi sẽ làm xong và kết quả sẽ tốt như những lần trước. Hóa ra, tôi đang âm mưu thực hiện một hành vi mà sau này tôi mới biết là “gian lận trong thi cử”. Tôi vẫn nộp bài theo những phép tính, con số nguệch ngoạc cho có vì, miễn sao bạn bè và cô giáo không thể phát hiện. Và đến lúc cô chuyển lớp thì cũng là lúc tôi theo dõi, bám sát cô... để thực hiện phương án của mình.

Cô bước vào dạy tiết 3-4 của lớp 7 cách lớp tôi chỉ khoảng 100 m. Trong lúc cô nói chuyện với các học sinh giờ ra chơi thì cũng là lúc tôi lén vào và rút bài kiểm tra của mình kèm theo tờ giấy thi-kiểm tra còn mới tinh. Tôi có vẻ tự tin và lạng lẽ đi ra ngoài để các học sinh trong lớp không nghi ngờ.

Sau đó, tôi mang bài thi đến nhờ một anh học sinh lớp 9 thuê giải với số tiền 1.000 đồng. Không khó khăn gì cả, khoảng 15 phút bài thi đã hoàn thành và tôi lại lạng lẽ trở về cạnh lớp 7 để chờ đến giờ ra chơi. Và như vậy, tôi cũng thực hiện như lần trước, thản nhiên đưa bài kiểm tra mới vào cùng chồng bài của lớp tôi, lạng lẽ bước ra ngoài như không có chuyện.

Kết quả tôi được 10 điểm và không biết bao nhiêu lời khen của thầy cô, bạn bè. Tôi có vẻ vui mừng nhưng không thể che dấu được sự gian dối của mình. Ba ngày sau, tôi được cô giáo dạy Toán gọi lên. Cô hỏi: “Em chọn điểm 10 hay em chọn sự trung thực?” Cô nói tiếp: Việc làm của em tôi đã biết ngay từ đầu nhưng tôi để cho em sự lựa chọn tốt nhất. Nếu việc này tôi báo cáo lên hiệu trưởng thì em sẽ bị đuổi học, nhưng em là học trò thông minh, nếu em xem sự việc lần này như một tai nạn thì hai mươi năm sau em sẽ đến tìm tôi và chuộc lỗi. Tôi lạng lẽ ra ngoài. Điểm 10 vẫn giữ nguyên và sự việc chỉ duy nhất mình cô biết...

20 năm sau, tôi tìm đến cô. Cô đã nghỉ hưu nhưng nhắc lại kỷ niệm đó cô vẫn còn nhớ từng chi tiết. Có lẽ, nếu như ngày đó tôi bị đuổi học hay bị mĩa mai trước thầy cô có lẽ tôi đã bỏ học, nhưng nghệ thuật ứng xử sự phạm của cô đã giúp cậu học trò bướng bỉnh, hư hỏng ngày nào giờ đã trưởng thành.

Đúng là ai cũng có những cái tốt cái xấu, người thầy giỏi là biết biến những khuyết điểm của học trò thành động lực phấn đấu. Mãi mãi tôi không thể nào quên bài học về sự trung thực. Cô Nguyễn Thị Thom là một trong những người thầy cao thượng.

SUU TÀM

CÁI GIÁ CỦA SỰ TRUNG THỰC

Đây là câu chuyện xảy ra vào buổi trưa tháng 8/2010 tại thành phố New York, Hoa Kỳ. Harris và một đồng nghiệp trong công ty quảng cáo cùng đi ăn

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

trưa tại nhà hàng. Cả hai đã gặp một người ăn xin khiến họ không thể nào quên...

Khi hai người đang đứng bên cạnh đường thì một người ăn xin tiến về phía của Harris. Người ăn xin ấp úng nói: “Tên tôi là Valentine, tôi đã thất nghiệp 3 năm rồi, và chỉ dựa vào ăn xin sống qua ngày. Tôi nói ra hoàn cảnh thật của mình mong cô có nguyện ý giúp đỡ. Cô có thể cho tôi một ít tiền lẻ để mua chút đồ ăn và nước uống không?”

Sau khi nói xong, Valentine đưa ánh mắt nhìn Harris như đang đợi câu trả lời.

Nhìn Valentine, Harris đã động lòng trắc ẩn. Cô mỉm cười nói với Valentine: “Không vấn đề gì, tôi hoàn toàn nguyện ý giúp cậu”. Nói rồi Harris đưa tay vào túi để lấy tiền cho Valentine, nhưng tiếc là cô không còn chút tiền mặt nào, mà chỉ có một thẻ tín dụng. Cô thấy băn khoăn, cầm thẻ tín dụng mà không biết phải làm sao.

Nhìn thấy Harris đang tỏ vẻ ái ngại, Valentine nhỏ giọng nói: “Nếu như quý cô tin tưởng, có thể đưa thẻ tín dụng cho tôi mượn.” Harris vốn có tấm lòng lương thiện nên cô không một chút nghi ngờ đã đưa thẻ cho Valentine.

Cầm thẻ tín dụng xong, Valentine chưa vội rời đi mà còn nói với Harris: “Ngoài việc mua đồ ăn, tôi còn có thể mua thêm ít nước không?”

Harris không suy nghĩ gì thêm, cô nói: “Hoàn toàn có thể, nếu như cậu còn cần mua thứ gì thì cứ mua đi nhé!”

Valentine cầm thẻ tín dụng rồi rời đi. Harris và bạn cùng nhau bước vào nhà hàng. Ngồi xuống không lâu, cô bắt đầu thấy hối hận. Harris có vẻ buồn buồn rồi nói chuyện với bạn: “Thẻ tín dụng của mình không có mật mã, trong thẻ có tới 100.000 USD, cậu kia chắc sẽ cầm mà bỏ trốn, phần lớn là không trả lại cho mình rồi.”

Người bạn lại nói thêm vào: “Bạn quá dễ tin tưởng người xa lạ. Bạn thật quá lương thiện lại ngây thơ nữa!”

Harris giờ nghĩ lại, cô không còn tâm trạng để ăn cơm nữa. Đợi bạn ăn xong rồi hai người rời khỏi nhà hàng.

Điều ngạc nhiên mà họ không ngờ tới là Valentine đã đợi ở bên ngoài từ lâu. Anh dùng hai tay đưa thẻ tín dụng và chi phiếu thanh toán cho Harris. Rồi anh nói: “Tôi đã tiêu hết 25 USD để mua một ít đồ dùng rửa mặt, hai bình nước. Quý cô có thể kiểm tra đối chiếu ngay bây giờ.”

Nhìn người ăn xin biết giữ chữ tín, Harris cùng với bạn của mình đã vô cùng kinh ngạc và cảm động. Cô không thể làm chủ được mà nắm tay Valentine rồi liên tục nói: “Cảm ơn cậu, cảm ơn cậu!”

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

Valentine làm bộ mặt khó hiểu về tình huống này: “Cô giúp tôi, tôi phải cảm ơn cô mới đúng chứ. Tại sao cô lại phải cảm ơn tôi?”

Sau đó Harris đã đem câu chuyện này kể cho một tòa soạn báo ở New York. Sự thành thật của Valentine khiến tòa soạn cảm động, giúp tờ báo hướng con người đến với chuẩn mực đạo đức cao hơn. Bài viết do đó cũng được nhiều người đón nhận. Nhiều độc giả đã gửi thư đến tòa soạn nguyện ý giúp đỡ Valentine.

Một thương nhân ở bang Texas sau khi xem báo, ông đã gửi cho Valentine hơn 6000 USD kèm theo lời khen tặng về sự thành thật.

Điều làm cho Valentine vui mừng hơn nữa đó là chỉ vài ngày sau anh đã nhận được cuộc điện thoại từ hãng hàng không Wisconsin Airlines. Hãng mời anh về làm nhân viên phục vụ, đồng thời thông báo rằng anh có thể ký hợp đồng đi làm ngay.

Trong một khoảng thời gian ngắn Valentine đã nhận được niềm vui quá lớn. Anh chia sẻ: “Từ nhỏ mẹ của tôi đã dạy rằng: làm người nhất định phải thành thật và giữ chữ tín, dù cho có nghèo hèn phải lưu lạc đầu đường cũng không được vứt bỏ chữ tín...” Valentine giờ đã hiểu: làm một người thành thật nhất định sẽ nhận được phúc báo!

Abraham Lincoln từng nói: “Thành thật là phương sách tốt nhất!”.

Còn một nhà kinh doanh cũng từng chia sẻ: “Tôi đã chọn cách làm ăn thành thật, kể cả trong lúc khó khăn nhất. Và kết quả khiến tôi không bao giờ phải hối hận với thái độ kinh doanh mà mình lựa chọn.

SUU TÂM

8. Những bài học kinh nghiệm rút ra:

Tùy theo từng chủ đề, chủ điểm của môn học, tùy theo lúc mà giáo viên chọn một câu chuyện có nội dung và dung lượng phù hợp để kể, tránh kéo dài thời gian quá lâu. Theo chúng tôi nội dung không nên kéo dài quá 7 – 8 phút.

Sử dụng đúng lúc, đúng thời điểm các câu chuyện sẽ có tác dụng rất tích cực, kích thích hứng thú học tập giúp tiết học đạt hiệu quả cao.

Không lạm dụng biến các tiết học thành những tiết kể chuyện; tránh lặp đi, lặp lại những câu chuyện có cùng nội dung chủ đề để gây nhàm chán, ít hấp dẫn đối với học sinh.

Các câu chuyện vui nên kể vào lúc chuyển tiết, còn các câu chuyện cô tích thì kể lúc các em sắp ra chơi hoặc lúc sắp ra về là phù hợp.

Các câu chuyện anh hùng lịch sử dân tộc hay lịch sử địa phương rất có tác dụng đối với các em nên chúng ta cần kể vào các tiết sinh hoạt cuối tuần sau khi các em đã sinh hoạt xong, còn thời gian.

Kinh nghiệm: “Giáo dục giá trị sống cho học sinh qua hoạt động kể chuyện”

9. Phạm vi áp dụng:

Kể chuyện là một việc làm thường xuyên và hàng ngày của nghề dạy học. Với học sinh tiểu học thì được nghe một câu chuyện hay ví như được ăn một món ăn ngon bổ ích giúp các em thư giãn, sảng khoái mà học tập tiếp được tốt hơn. Chính vì vậy mà tất cả chúng ta ai cũng làm và làm được rất tốt nếu có cái tâm và từ đó sẽ có sự chuẩn bị, luyện tập phù hợp, thích đáng để đem đến cho các em một món ăn tinh thần bổ ích mà hầu như tất cả các em đều rất ham thích, đợi chờ.

C. Kết thúc vấn đề:

“Học mà chơi, chơi mà học”. Đây là một vấn đề mà các nhà giáo dục, các vị lãnh đạo đang rất quan tâm sâu sắc, đặc biệt là đối với học sinh Tiểu học. Việc kết hợp giữa vui chơi và học tập một cách khéo léo sẽ đem lại hiệu quả bất ngờ đối với mọi đối tượng học sinh. Vì vậy, chúng ta cần tạo điều kiện để học sinh được thư giãn, vui chơi, được nghe những câu chuyện bổ ích đúng lúc, đúng từng chủ điểm của từng thời kì, từng giai đoạn học tập, đây là một việc nên làm và cần làm gấp song song với hoạt động học tập hàng ngày cho tất cả các em.

Trong điều kiện và hoàn cảnh đất nước hiện nay, nhất là với các phong trào: Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực; lồng ghép giáo dục kỹ năng sống cho học sinh; lồng ghép giáo dục môi trường cho học sinh... do Bộ Giáo Dục và Đào Tạo phát động và triển khai trong cả nước thì việc tăng cường chú trọng hơn cho phân môn kể chuyện, tạo điều kiện cho học sinh được nghe những câu chuyện bổ ích, có ý nghĩa và có tính giáo dục triết lí sâu sắc đúng lúc, đúng chủ đề, chủ điểm là một việc cần và nên làm. Tất cả chúng ta hãy vì tương lai của các em, tương lai của sự phát triển của đất nước mà cùng nhau ra sức thực hiện tốt nội dung này.

Trên đây là một số suy nghĩ của tôi về việc vận dụng các hoạt động kể chuyện vào trong từng thời điểm của tiết dạy để gây hưng phấn kích thích các em thích thú học tập, qua đó giáo dục các kỹ năng sống cho các em. Rất mong ý kiến đóng góp của các vị lãnh đạo, của các bạn đồng nghiệp giúp cho việc vận dụng các câu chuyện kể hay, mang tính giáo dục cao đạt hiệu quả tốt nhất góp phần vào đổi mới phương pháp dạy học thành công.

Chúc các thầy cô thành công trong sự nghiệp trồng người của mình.

TP. HCM., ngày 21 tháng 2 năm 2016

Người viết

Nguyễn Thị Tươi